

CERKVENI GLASNIK

Izhaja zadnji teden v mesecu ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO Posamezna številka stane 2 Din.

Za otroka —!

In Gospod Jezus je poklical otroka, ga postavil v sredo — med apostole — in rekel: „Resnično povem vam: Ako se ne spreobrnete in ne postanete, kakor otroci, (to je: preprosti, odkriti, skromni, ponižni, krotki in čisti, kakor so nepokvarjeni otroci) ne pridete v nebeško kraljestvo. Kdor se torej poniža, kakor ta otrok, tisti je največji v nebeškem kraljestvu. In kdor sprejme katerega takega otroka v mojem imenu, mene sprejme —“ Mat. 18, 2 do 5.

To so ustanovne besede Gospodove, ki so priklicale v življenje v katoliški cerkvi tisoče in tisoče najdenišnic, sirotišč, dnevnih zavetišč, raznih mladinskih zavodov, ki so vsi ustanovljeni za to, da čuvajo in goje nedolžnost mladine. Miljone in milijone nedorasle dece so že taki zavodi sprejeli v svoje okrilje, milijonom nedolžnih duš so ti zavodi že nudili zavetišče, streho, hrano, obleko in vzgojo. Ko so jih morda pustili in zapustili celo starši, jih je pobrala kakor dragoceni biser katoliška ljubezen —.

Ko so prišli Turki pred Dunaj, so nalovili in naropali na tisoče katoliške dece, ki so jo hoteli odpeljati v Turčijo, da jo tam pomohamedanijo in vzgoje za največje sovražnike katoličanstva. Ko so kristjani potolkli turško silo, so se meščani in vojaki vrgli nad bogati turški tabor in grabili tam nakopičeno bogastvo in ga nosili v mesto. Dunajski škof pa je poiskal te nedolžne sirote; celo armado jih je zbral, in jih peljal v mesto, da jih oskrbi in vzgoji in jim nadomesti očeta in mater. „To so moji zakladi“, je veselo pokazal na armado rešenih otrok —.

Otroci — to so zakladi staršev, naroda, države, posebno pa še zakladi katoliške cerkve, katoliške ljubezni. Kdor katerega izmed teh sprejme v Jezusovem imenu, Gospoda samega sprejme —.

Ko se kitajsko mesto polagoma zbuja iz spanja, se nudi na ulici čuden prizor: Katoliška sestra vozi voziček po ulici, druga išče temne kote, gleda po kanalih, za težnimi vrati, da najde kje kak zavitek ali košarico, kjer se onemoglo zvija od staršev zapuščeno dete. Z veseljem ga pobere krščanska ljubezen in ga nese v zavod, kjer živa cela armada takih zavrženih revčkov ljubezen katoliških redovnic. Kdor takega otroka sprejme v Jezusovem imenu, Njega samega sprejme —.

Po Gospodovem naročilu tako tudi pri nas zbiramo in sprejemamo otroke. Na Skali jih zbiramo v Jezusovem imenu vsak dan okrog 80, od malega 3 mesece starega dojenčka do „velikega meščanarja“ —. Po Marijinih vrtcih, po kongregacijah jih zbiramo, da bi jih ohranili v Jezusovem imenu —. In kdor nas podpira in kdor sodeluje pri tem delu: Ta Jezusa sprejema —!

„Kdor pa pohujša katerega teh malih, ki v me verujejo, bi mu bilo boljše, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat in bi se potopil v globočino morja. Gorje svetu radi pohujšanja! Gorje človeku, po katerem pohujšanje pride! — Glejte, da ne boste zaničevali katerega teh malih; zakaj povem vam, da njih angeli v nebesih vedno gledajo obličje mojega Očeta, ki je v nebesih —!“

Nikdar ni Gospod tako ostro govoril, kakor proti pohujševalcem mladine in proti zapeljivcem ljudstva — proti farizejem! Gorje pohujševalcem, gorje zapeljivcem!

Gorje, stokrat gorje staršem, ki so krivi pohujšanja svojih otrok! Krivi pa so pohujšanja, če jim dajejo slab zgled, če jih z lepim krščanskim življenjem ne vodijo k Bogu, če morda z besedo omalovažujejo vero in versko življenje, če jim dajejo v roke slabo knjigo ali slab časopis, kjer se otrok nauči in navžije mlačnosti, predsodkov proti veri, če jih puste ali celo vodijo v protiverske ali mlačno-verske organizacije, če jih puste v slabi družbi itd. Gorje jim!

Neredko ena sama neprevidna beseda pred otrokom ubije v mladem srcu vero, vnemu za versko življenje!

Znameniti nemški pesnik Franc Grillparzer, ki je umrl na Dunaju l. 1872 v svojem 81. letu, je bil sin advokata in v svoji mladosti zelo pobožen. Pogosto je bral životopise svetnikov, rad je hodil v cerkev, napravil si je doma celo altarček, pred katerim je kaj rad molil. Njegova vzgojiteljica se je pogosto zjokala, ko je videla to iskreno otroško pobožnost. V gimnaziji pa je Grillparzer izgubil popolnoma vso vero. Sam pripoveduje, kako je prišlo do tega. Nekoč je povabil njegov oče k sebi več prijateljev. Ker v obednici ni bilo dovolj prostora, je šel njegov oče z nekaterimi intimnimi prijatelji v sosedno sobo, kjer je študiral njegov sin. Mladi Grillparzer je bil pri knjigah v nekem kotu in tako ga družba ni opazila. Pri pijači so si njegov oče in prijatelji dovolili par opazk čez vero in dvom o posmrtnem življenju. Ko so opazili mladega dijaka, so hoteli izbrisati utis svojih besed in so napeljali pogovor na druge stvari, a bilo je zastonj. Grillparzer sam pripoveduje, da so tiste besede kakor blisk udarile v njegovo dušo in mu ubile njegovo vero. Od tistega trenutka ni hotel več moliti in se ni brugal več ne za Boga, ne za dušo, ne za večnost. Sam piše: „Od tistega trenutka računam jaz najbolj nesrečne dni svojega življenja“. Tako je ostal do smrti in tudi na smrtni postelji ni hotel nič slišati o večnosti, ne o Bogu in je umrl brez sv. zakramentov.

Gorje pohujševalcem —!

14 letni fantički in deklice prihajajo v tovarne. In tam jih neredko čaka hudobec v človeški osebi. Z naslado pripoveduje pred otrokom najgrše strani človeškega življenja, razgrinja svojo propalost, se norčuje iz nedolžnosti mladega srca, smeši vero in versko življenje, zapeljuje v slabo družbo in protiversko organizacijo, veseli se, če mlada duša vsrkava z radovednostjo strup iz peklenske duše. — To so hudobčevi apostoli —! Po pravici jim govori Gospod: „Gorje vam, bolje bi vam bilo, ko bi vam obesili mlinski kamen na vrat in bi vas potopili v globočino morja, predno ste pohujšali enega samega teh malih —“.

Voditelji raznih organizacij, kjer se napadajo verska načela, katoliška cerkev, kjer se smešijo katoliško misleči, kjer vlada versko mlačno ozračje, — gorje njim! Ves strup, ki se polagoma uliva v mlade duše, ki jih zbirajo okrog sebe, bo prišel na njih odgovornost! Tudi za nje bi bilo boljše, ko bi se jim bil prej obesil mlinski kamen na vrat —. Saj po sadovih vidimo uspehe njih dela! Ali hodijo njih učenci k zakramentom? Ali hodijo njih učenci k sv. maši ob nedeljah? Ali ostanejo učenci njih šole zvesti, verni katoliki?

Za otroka, za mladino skrbimo, napajajmo mlada srca z resnico svete vere, vodimo jo z lepim zgledom k Bogu, čuvajmo jo pred pohujšanjem in pred pohujševalci! Podpirajmo delo za katoliško varstvo mladine!

Vzgoja in zatajevanje.

Velika, velika je žetev greha nečistosti in uživanja-željnosti med našo mladino —. Koliko strtih src, koliko ubite sreče, koliko zamorjenega cvetja mladosti, koliko nesrečnih zakonov, koliko nesreče rodi uživaželjnost, nečista strast —!

Mož, ki je na sebi občutil gorje te strasti, je tako naslikal v pesmi posledice takega življenja:

Oblatil sem ljubezen tvojo čisto,
oskrunil sem nedolžno tvojo dušo,
zasmeh in laž so bile vse prisege,
besede moje sladke v tistih dneh —

In sadovi tega? Tako piše:

Izsušena so moja lica
in izpraznjena je moja duša;
vse raztrosil sem bogastvo svoje,
vse do dna izpraznil svojo dušo —
Zdaj je tukaj veliki bankrot —.

Iv. Cankar.

Koliko izsušenih lic in izpraznjenih duš, koliko življenjskih bankrotov! Ko bi bilo mogoče, bi obrnil svoje oči preč, daleč preč, da bi ne videl tega gorja, te nesreče! A vsaki dan trka na vrata, vsaki dan vpije do nebes, vsaki dan terja nove žrtve —. Ne, ne, ni mogoče zapreti svojih oči, ni mogoče molčati; treba je pomagati, treba je preprečiti, kolikor se da —.

Zakaj je toliko tega?! Zato, ker se mladina premalo vadi in vzgaja v zatajevanju, v samopremagovanju. Kako dobri in plemeniti bi bili mnogi mladeniči in mladenke, samo — ko bi tega ne bilo —! Ko bi ne bili tako slabe volje, ko bi jih ne premagovala poželjnost, mesenost! Samo ko bi tega ne bilo! Koliko jih je, ki se zavedajo tega gorja, pa so že tako omreženi, da si skoro ne morejo več pomagati! Ker se niso učili v trdi šoli premagovanja. Zato več zatajevanja, več premagovanja v vzgoji naše mladine!

Poglejte v telovadno šolo! Kako nerodni so začetniki, kako slabo posnemajo svojega predtelovadca! Pa se vadijo dvakrat, trikrat, desetkrat, stokrat in tisočkrat ponavlja isto vajo in vedno boljše, vedno lepše izvrše svojo vajo in s trudom dosežejo svojega mojstra v ročnosti, eleganci gibov in v drznosti vaje. Vaja, vaja in zopet vaja to stori! Trda in naporna je ta šola, a kdor hoče kaj doseči, se mora vaditi, se mora truditi, se mora premagovati —.

Nekaj podobnega je tudi pri vzgoji!

Človek je iz duše in telesa. V človeškem telesu so razni nagoni. Ko bi v človeku vladal pravi red med duševnimi močmi in telesnimi nagoni, bi moral vedno prevladati duh, volja nad telesnimi nagoni. Ker je pa po izvornem grehu ta red in pravo razmerje med dušo in telesom pokvarjen. Ker so po grehu strasti bolj razpaljene in volja oslABLJENA, obstoji nevarnost, da volja ne obvlada več telesnih nagonov, da človeške strasti zavedejo človeka v dejanja, ki so mu telesno in še bolj pa duhovno škodljiva. Vsled tega je potrebna milost božja, ki nam pomaga premagovati strasti, potrebna je pa tudi vaja, s katero okrepiamo svojo voljo, da postane bolj močna napram čutnim nagonom.

Zdrav, moralno nepokvarjen človek, ima močno voljo, ki brez posebne težave premaguje neredna poželjenja; od strasti in greha opešana volja pa nima več dovolj moči, da bi mogla premagovati neredno poželjenje.

Zdrav človek nosi v sebi n. pr. nagon in poželjenje po pijači. Kadar je žejen, pije, da si ugasi žejo. Toliko pije, kolikor potrebuje. Preveč piti, se mu upira. In če se mu morda zdi kaka pijača prijetna in vabljava, da bi mogel piti tudi preko potrebe, ima toliko močno voljo, da se premaga in ne pije preko mere in posebno ne sebi v škodo. Tako je

pri pravno zdravem, nepokvarjenem človeku, kjer obvladuje volja nagone.

Vse drugače je pa pri pijancu. Tu se je naravno poželjenje po pijači izprevrгло, pokvarilo. Vsled preobilo zavžitih pijač se porodi umetna, dozdevna potreba po pijači, ki jo telo več ne potrebuje, po množini, ki je telesu škodljiva in ki ovira celo delovanje duha. Hrepenenje po pijači je v takem človeku mnogo, mnogo večje, kot pa pri zdravem. Saj se pijači udan človek kar trese od poželjenja po uživanju! Pri njem je torej nagnenje veliko večje! Poleg tega je pa še oslabela volja. Čim večkrat zmaga strast nad voljo, tem bolj peša moč volje in vsled tega končno postane ista tako slaba, da ne more več obvladati strasti. Tako človek popolnoma propade v sužnost poželjenja.

Če hočemo torej mladino obvarovati pred moralno propalostjo, da ne bo postala slaboten suženj strasti, ji moramo krepiti voljo, jo moramo vaditi v premagovanju nagonov, v zatajevanju strasti. Bistveni del vzgoje je vaja v zatajevanju, vaja v premagovanju.

Sam Gospod pravi: „Kdor hoče biti moj učenec, naj zataji samega sebe“. Če hočemo mladeniča, mladenko vzgojiti za dobrega učenca Gospodovega, za dobrega kristjana, je potrebno, da ga učimo, da zna zatajiti samega sebe. In drugod zopet govori Gospod: „Nebeško kraljestvo silo trpi“; to se pravi: kdor hoče doseči nebeško kraljestvo, mora sam sebi silo delati s tem, da premaguje svoje nagone, svoje strasti. Brez zatajevanja ni pravega krščanstva, brez vaje v zatajevanju, ni prave krščanske vzgoje

Zatajevati pa je treba vse človeške strasti, vse človeške nagone, da vlada nad njimi duša. Zatajevati — premagovati je treba napuh, nevoščljivost, nagon po nerednem uživanju jedi in pijače, nečisti nagon, jezo, lenobo, radovednost, maščevalnost, nepotrpežljivost i. t. d. Vsem strastem je treba napovedati boj, v premagovanju vseh poželjenj se je treba vaditi, da dobi volja moč in oblast nad njimi. Treba je vzgajati junake volje, močne osebnosti, ki ne bodo klonili v uri, ko pride skušnjava, ko se dvigajo strasti. Kdor se večkrat vadi v zatajevanju, v premagovanju strasti, ta vedno bolj krepi svojo voljo, premagovanje mu postaja vedno lažje, kakor telovadcu postaja vedno lažja najtežavnejša vaja — po vztrajni vežbi.

Z vzgojo v zatajevanju je treba začeti že v nežni mladosti, tako se otrok brez posebnega truda nauči zgodaj samopremagovanja in odpovedi, kar je pa v mladosti zamujenega, se da težko še kdaj popraviti. Starega konja je težko učiti voziti. —! Treba je zatajevanja že v malenkostih: otrok se mora vaditi, da mirno in tiho zapira vrata, da se premaguje v govorjenju, da na prvo besedo uboga, da si včasih kaj pritrga pri jedi, da je tudi taka jedila, ki mu niso ravno všeč, da se odpove tu in tam sladkariji, da pusti igrače, da daruje kaj svojega revežem i. t. d. Po malenkostni vaji se pride do velikih uspehov.

K znamenitemu slikarju in kiparju Mihelangelu je prišel nekoč prijatelj na obisk. Umetnik je ravno izdeloval marmornat kip. Čez nekaj tednov zopet pride prijatelj in najde Mihelangela pri ravno istem delu. Pa pravi prijatelj umetniku: „Zadnje tedne pač nisi ničesar delal na kipu“. Mihelangelo odgovori: „Motiš se, prijatelj, celo mnogo sem delal na njem. Tu sem napravil ustnice in obraz bolj izrazit, tu sem izdelal natančnejše mišice in žile, tu sem podrobnejše izdelal nohtove na prstih in drugo“. Obiskovalec se je nasmehnil in rekel: „To so pač same malenkosti“. Mihelangelo je pa odgovoril: „Je že res, toda ne pozabi, da ravno malenkosti ustvarijo popolnost in da popolnost ni malenkost“.

Podobno velja tudi pri vzgoji! Z malenkostnim premagovanjem se ustvarja popoln človek!

Velesila tiska.

Ko je stal Napoleon I. na vrhuncu svoje moči in so se mu klanjali cesarji in kralji, je začel v Porenju mlad mož izdajati časopis, v katerem je pozival nemške dežele, da vržejo raz sebe jarem tujega osvojevalca. Ta mladi mož je bil Jožef Görres v Koblenzu. V začetku se svet ni dosti brugal za ta časopis. Toda položaj se je kmalu izpremenil. Navdušene besede mladega domoljuba so kakor rakete vžigale srca nemškega naroda in povsod se je začel dvigati odpor proti tuji sili. Napoleon je pa dobro umel to nevarnost in jo imenoval peto evropsko velesilo. In ta velesila ga je tudi vrgla s prestola. Po časopisju so se navdušili Nemci in od tod drugi narodi za boj in za svobodo in so se otresli Napoleonovega jarma.

Ce gledamo v današnje življenje narodov, bomo kmalu opazili, da tisk danes ni peta, ampak prva velesila na svetu. Danes ne more nihče vladati brez časopisja in proti časopisju. Saj je nekdanji avstrijski minister javno izpovedal, da je bilo nemogoče v Avstriji vladati proti vodilnemu avstrijskemu listu Neue Freie Presse. Vlade, vladarji, gospodarstvo, politika, države, celi stanovi, vse je odvisno od tiska. Tista država je gospodarsko in politično uničena, proti kateri gre v boj svetovno časopisje! Nemčije ni zmagalo tuje orožje, ne kanoni in ne tanki Amerikancev, ampak angleško časopisje, ki je ves svet vžgalo za boj proti Nemčiji.

Od časopisja in tiska je pa odvisno v veliki meri tudi duševno življenje narodov. Tisk danes v največji meri nudi duhovno hrano narodom. Tu izobražen in preprost človek srkata svoje znanje, razne ideje, svoje prepričanje. Duševno razpoloženje narodov je danes v največji meri odvisno od tiska. Povej kaj bereš in povedal ti bom, kakšen si! To danes velja o veliki večini ljudi. Posebno preprost človek, ki nima dovolj lastne izobrazbe, da bi znal ločiti plevel od resnice, je danes skoro popolnoma pod vplivom svojega čtiva.

Tudi versko življenje je silno odvisno od tega, kaj kdo bere. Da je v nekaterih srcih zamrla luč sv. vere, je kriv brezverski ali versko mlačni tisk. Duš časopisa se polagoma, polagoma preliva v dušo čitatelja, ki skoro ne opazi, kdaj postane popolnoma istega mišljenja, kakor ga zagovarja njegov list, ki ga vsaki dan bere. List v družini je vsakdanji pridigar, ki neprestano vliva v srca družine svoje nazore. In če prihaja v družino nemoralen, protiverski ali verskomlačni list, se polagoma utrjuje v vsej družini mišljenje tega lista.

Svojo dušo in duše svojih družinskih članov izpostavlja pogubljenju, kdor naroča in hrani v družini list, ki je pisan v protikatoliškem duhu.

Poleg tega je pa tudi sramota za katolika, da podpira navečje škodljivce katoliške vere! Sramota za sina, ki se pajdaši in sklepa prijateljstvo s sovražniki svojega očeta, ki podpira zločinca, ko razdira njegovo domačo hišo; ravno tako je sramota za vsakega kristjana, ki podpira, naroča in hrani v družini največjega današnjega sovražnika sv. vere, katoliške cerkve, svoje duhovne matere.

Kakor velikanski koncert protiverske godbe je danes med narodi na tisoče in tisoče raznih svobodomiselnih, framasonskih, socialističnih, komunističnih, judovskih in naprednih listov, ki vsi godejo eno samo melodijo: Ubijmo katoliško cerkev, zamorimo katoliško vero in življenje v srcih narodov! Zavedni katoliki ne bodo tega podpirali! Ne smejo tega podpirati! Kdor pa to stori, je pač izdajalec katoliške vere!

Iz katoliških hiš ven protiverski list, v hišo pa samo oni listi, ki so pisani in vrejevani v katoliškem duhu!

Oznanila za december.

Ves advent je vsaki dan zj. ob 6. sv. maša z blagoslovom. V adventnem času dobri verniki prejmejo sv. zakramente!

1. **Državni praznik**, ob 8. sv. maša za šolsko mladino in nato običajne molitve za kralja in domovino.

2. Prvi petek v mesecu.

4. **II. adventna nedelja**. Prva nedelja v mesecu, pred 6. sv. mašo skupno sv. obhajilo za moške.

6. **Sv. Nikolaj**.

8. **Brezmadežno spočetje bl. Device Marije**, sv. maša ob 6. in 10. z dvema blagoslovoma, ob 8. z enim blagoslovom, ob 10. slovesna peta sv. maša z leviti.

11. **III. adventna nedelja**, služba božja po navadi.

13. **Sv. Lucija**, patrona čevljarjev.

14. 16. 17. **kvaterni dnevi**, v petek strogi post, v sredo in soboto pa le pritriganje pri jedi.

16. **se prične devetdnevica** na čast rojstvu Gospodovem, ob delavnikih bo ob 7. sv. rožni venec in litanije M. B.

17. **Rojstni dan Njeg. veličanstva kralja Aleksandra**, ob 8. običajne molitve za kralja in domovino.

18. **IV. adventna in kvaterni nedelja**, pop. ob 2. sv. križev pot, rožni venec in litanije M. B. Ob 8. sv. maša za čevljarstvo zadrugo mojstrov.

21. **Sv. Tomaž**, ap. ob 6. farna sv. maša.

24. **Vigilija rojstva našega Gospoda J. Kr.**, strogi post, ki traja pa samo do večera, tako da je na Sveti večer dovoljeno uživati mesne jedi in se do sitega nasititi.

Sklep devetdnevne je zvečer ob 5., moli se rožni venec in litanije M. B.

Na sveti večer so ob 11. slovesne jutranjice z zahvalno pesmijo in nato slovesna peta sv. maša z leviti.

25. **Praznik Rojstva Našega Gospoda J. Kr. — Sveti dan**. Ob 5:30 se prično prve 3 sv. maše, druga ob 6. z dvema blagoslovoma, ob 7:30 se prično zopet 3 sv. maše, ob 8. je z blagoslovom. Ob 10. je slovesna sv. maša z leviti in dvema blagoslovoma.

Med deseto sv. mašo je darovanje za može in žene.

Pop. ob 3. so slovesne pete litanije M. B.

Pridig ta dan ni.

26. **Sv. Štefan**, nezapovedan praznik, ob 10. je slovesna sv. maša z blagoslovom, po 10. sv. maši blagoslov vode in soli. Pop. ob 2. litanije vseh svetnikov.

27. **Sv. Janez**, ap. ob 6 farna sv. maša, istotako ob 10.

28. **Nedolžni otročiči**, ob 6. farna sv. maša.

31. **Sv. Silvester**, zadnji dan leta, ob 6. farna sv. maša, pop. ob 2. slovesne litanije z zahvalno pesmijo in zahvalo za vse v l. 1927. prejete dobrote.

Dekliška Marijina družba: Dekliški večeri: v sredo 30. nov. 14. in 21. dec., shod 11. dec., skupno sv. obhajilo bi prišlo na božični dan, vsled tega je dano na prosto posameznim, kdaj prejmejo mesečno sv. zakramente.

Mladeniška Marijina družba: Shod in sprejem novih članov na praznik 8. dec. pop. ob 2.

III. red, shod 4.

Mesečna šolska spoved: Meščanska šola v soboto 3. dec., osnovna šola dečki 10., deklice 17. dec. vselej pop. ob 3. in drugi dan sv. obhajilo. Meščanska šola ima v nedeljo 4. sv. mašo ob 8., osnovna ob 10., drugače po navadi.

Krtačeva Špeva.

K je Žana slišov de gre žiher damu, moj kuj greben zrasu, kuj je zgovoren gratov, segu je u aržet, pa pruleku ven an srebrn goldinar, ga povožu pred gspoda jen reku: »Prosem, če se jim na bržmaga za ano sveto mašo uzete, vejo gor per svetmo Jožefo, na stranščem oltarjo, k je moj patron.« Ja videš Žane, gor sta dva sv. Janeza usak na sojem oltarjo, Janez Krstnik jen Evangelist. Kir je to prale? Zej je biv Žane spet na škrcpo. Nekej če pa sem menca, na zadnje se pa vsegljih zbrihta. »Oh gspod fajmošter, prave, to pa ni akleh, se bota svetnika že meh seboj poglihova, sej sta se dobra komarata u nebeseh.«

Gspod so se smejale, Špelca jem je roko kušnja, Žana sej z ammo kolenam mav prpognu jen na prsa potrkov, koker je druje mošče u čerkel vidu, pokel jo je pa ritenšč per urateh ven polakirov.

Šele k sta pršva sred kvanca je prov debev zklev pa reku: »Zej b pa rad vedu, zakaj s me telkle cajta s katekizmam martrova jen me malituce molt učiva, k me fajmošter za vso brklarijo niso pobarale.«

To je Špelca dobiva za zahvalo k sej več ket an mesec mujova deb dobiv fant an kršansč ksiht. Močno je bva žavostna, cevo pot jo in dava štíme oh sebe, tok jo j per src za bolevo, koker deb jo biv aden s knoflo prebodu. Uboga revca če se te že pred ohctjo toko godi kaj boš še vse po ohcte dožveva?

3. Špelca jemlje slovo od samščega stanu. K je bō ankat u farovžo use u vorenže, sej Špelca anga lepga jutra čeden oblekva pa je šva po hišah, čer je do zdej hodiva u štero, slovo jemate. Povsod sej najprej lpo zahvaliva za use tekom let prejete dobrote, pokel sej pa lpo posloviva oh gspodin, gspodarjev jen držine. Use frave so blē čez use frajndleh z Špelco, z žegnano vodo so jo kropile in križale. Kreceljovova frava jo je še cvo na lice kušnja. Nčer jo pa niso spustile praznih rok s hiše. Vsga kar je u šenk dobiva Vam na morem naštete, omenem samo, de soj dale pr vajsagarbarjo 2 kože oh sri za preh postfjo. Devova frava soj posval 2 žaklja vovne. To vovno so per Jakono zastonj spredle jen fanelo stekale. Per ferbarjo so jo pa pofarbale. Tri čikle, pa še ano pluzno za po zime je z bvaga nardiva. U Kajže soj šenkale 12 to pvaveh šnajtihelov telk vilečh, deb dons nardiva z njeh tri ceve gvante (telk krašče koker jeh dons ženšče nosjo). Kavšelčova frajli Mari je je zastonj nardiva dva vatva dovih mirtenkrancele pa še šlajar za na gvavo. Je rekva, de se to gepira za tako pošteno jungirovo, koker je Špeva. Pikčov Šrauf je biv oh gspoda Pikca, k je biv cirkmešter posvan s kolbco oh srne, za prato na ohcten dan. Oh jestune soj sploh telk ukep nanosile, de na ohcten dan še polovica ni pršva na mizo. Cev Tržeč je biv povhen gorice jen naštevanja teh lepoh rči, samo Žana sej grdo držov, k ni bo neč pijače umes.

Tud to je švo h konco, treba j bo začēt mislt na ohctē. Žana j mislu deb bva na domo. Krtačarca moj pa na skriž fije pomoliva: »Tle gor se vsede boš pa Benešče vidu. Kene jest stara ženska bom galizva, to mvad bodo pa bresale.« Špeva je pa na tišem šva Na Skalo h birtu, Johann Dobrin mo j bo ime. Golant čvovk od mo h do gvale, Boh mo dej dober, pa sta se uštimova. To se samo po seb zastope, de bo per mne ohcet. Veš če b na biva h men pršva, b sem na večne cajte zamirva. Po vrh t pa že dons obljubem, de bom oh ta prlga otroka k ga boš rodiva krsten boter jest.

Toko je bo vse urihvan. Sam tga še na smem pozabite, de je gspod Viktor od lidertofel aneh šest Žanetovoh špecijov ukeppergnov, te so zvečer preh hišo štanterle zapele. Koga so use ukep spele na vem, samo telk vem de je bva za nameček tista: »So lieb denn wohl du stilles Haus, wir ziehn betrübt von dir hinaus!« Ježeš Marička, kok je bo to lpo, use je jokavo to velk jen to mavo. Kavžova Mica je z gvavo majava jen djava: »To na pomen neč dobrga, k se oh veselja jokajo. Mne zamirkejte, Špelca bo še u briščeh sovzali konc jemava.« Al jo ni živa duša pošušava.

Ljuba nevestica
ne boš več deklica!
Kadar boš basala¹
pridi povedat,
da t' bom pomagala
punkelček zvezat.
Punkelček vezala,
milo jokala — —
zdaj boš sirotica
sama ostala.

¹ basati = seliti se.

(Konec.)

Pijača nesrečna —!

(Tržiška.)

- | | |
|--|---|
| 1. Pijača je večna —
hiša nesrečna,
kjer je pijanček,
pijanček gospodar. | 3. Sin v gostilno pride,
očeta lepo pozdravi:
„Konjičke ste prodali,
za sladko vince dali,
jaz pa sirota moram po svet!“, |
| 2. Hčerka v gostilno pride,
očeta lepo pozdravi:
„Pet let ste me možili,
vso doto ste zapili,
jaz pa sirota nimam moža.“ | 4. Žena v gostilno pride,
moža tako pozdravi:
„Oj mrha ti pijana,
večerja je neslana,
jaz pa sirota nimam soli —.“ |

Kako neredko resnična je ta pesem! Koliko gorja rodi pijača nesrečna!

Statistika s številkami dokazuje, koliko potrošimo za pijačo. V Sloveniji popijemo vsako leto za 243 milijonov dinarjev vina, za 104 milijone Din piva, za 110 milijonov dinarjev žganja: skupaj na leto za okrog 454 milijonov Din. Za ta denar bi lahko sezidali vsako leto 9000 stanovanjskih hiš po 50.000 Din!

Res je: pijača je večna! Odpravili je popolnoma ne bomo nikdar, vendar pa mora vsak po svojih močeh pripomoči k temu, da se omeji v narodu nezmerno pijančevanje. Mladino že, zlasti možko mladino, je treba vzgajati, da bo držala kaj na svojo možko čast! Če si ga že privoščti, dobro, naj si ga, toda nikdar ne čez mero! Mož mora biti mož, ne pa šlevu, ki mu alkohol opleta jezik, zmeša možgane in spodbija noge. Toliko volje si je treba vzgojiti, da mož neha piti vsaj takrat, ko čuti, da mu alkohol leze v glavo in noge! Mož mora biti vedno mož, ki drži na svojo čast! Če je mladenič, se mora vzgajati za svoj poklic, da bo enkrat resen gospodar in oče, ne pa lahkomiseln zapravljivec; če je poročen, mora vedeti, da je to največja sramota za moža in očeta, če ne zna obvladati samega sebe, če ga meče alkohol v zasmeh tujim in v žalost lastnim otrokom po cesti! Da ne govorimo o grehu, o duševni nesreči alkoholizma, naj opozarjamo le na žalostne gospodarske in družinske posledice pijančevanja. Tak mladenič, ki ne zna brzdati poželjenja po opojni pijači, ni za zakon, ni sposoben za vzgojo, še manj pa za resno gospodarstvo, ki ga mora znati družinski oče.

Seveda bi bilo idealno, ko bi bili posebno fantje in dekleta vsi abstinentje, a žalbog tega ideala ne bomo nikdar dosegli. Toda vsaj to mora veljati: če ga preneseš pol litra, dobro, Bog Ti blagoslovi; če ga pa pol litra ne preneseš, ga spij samo en četrt, če ga ne preneseš en četrt, ga spi le en kozarec, če te pa še ta zmeša, pa bodi toliko moža, da se alkoholu popolnoma odrečeš, da rešiš svojo možko čast, svojo in svoje družine srečo!

M. Justinova.

Spomini naših dedov.

Črtice iz dolinske preteklosti.

Iz Tržiča se ob Bistrici vije proti gradu barona Borna in dalje proti Jezerskemu sedlu krasna alpska dolina, ki nosi skupno in lastno ime „Dolina“. V Dolino spadajo sela: Slap, Čadole, Razpotje in na Jamah. Bornovo ali takozvani Puterhof in Medvode. To je pač ena najlepših alpskih dolin v Sloveniji. Naravno prekrasna je v svoji sredini, posebno pri Hudičevem mostu in nad njim. Tu je Bistrica v tisočletjih prodrla mogočno skalnato goro. Od žag na Jamah pridri šumeča in bobneča v velikem padcu k Hudičevem mostu, kjer se med velikanskimi stenami izvija objemu skalovja.

V Dolini stanuje po kmetijah še stari rod, ki že stoletja skrbno obdeluje v potu svojega obraza nehvaležno gorsko polje in vozi v Tržič, kar zraste v njegovih gozdovih. Dokler ni pokojni baron Born napravil lepe ceste v Dolino, ki gre skozi predor pri Hudičevem mostu in se kakor Sem-

merinška cesta v ostrih vijugah vije na vrh Razpotja, do takrat je bila ta dolina odrezana skoro od sveta. Do takrat so tu živeli sami prvotni prebivalci, cesta in z njo industrija pa je pripeljala novih ljudi, delavcev od vseh strani naše domovine in tako gineva stari pristno planinski značaj dolinskih prebivalcev. S cesto, industrijo in denarjem je prišlo v Dolino marsikaj, kar ni domače, kar ni v duševno korist Dolincev, vendar kljub temu po kmetijah še živi stari rod, ki od ust do ust hrani in pripoveduje izročila iz davnih dni, ko se po Dolini še ni vila cesta, iz dni skromnega življenja, tujčenja in borbe za trdi vsakdanji kruh.

Mnogo lepih potez hrani v sebi zgodovina Doline in škoda bi bilo, če bi se v modernem šumu in razvoju vse to pozabilo. In tako smo pozdravili z velikim veseljem namero Justinove Mihele, ki je začela pridno zbirati stare Dolinske povesti za Cerkevni Glasnik. Večino teh zgodb sta ji povedala ob tihih nedeljskih popoldnevih stari korenini: Lukčev in Vošovnikov oče. Njene zapiske je potem priredil J. Primožič, absolvirani učiteljski pripravnik.

Pa jih pustimo, naj pripovedujejo:

1. Paradajzarca.

V Dolini so se naselili ljudje mnogo pozneje, nego pri Sv. Ani in v Lomu. Počivalnikovo posestvo in na Kalu spada še sedaj pod občino sv. Ana. Torej tedaj v Dolini še ni bilo ljudi, ko so ta posestva že stala, ker sicer bi po svoji legi spadala v Dolino. Da je bil Lom prej, spričujejo tudi hišne številke, ki se prično v Lomu in končajo v Dolini. Če se oziramo na začetek turških bojev, lahko sklepamo, da so se nasečili prvi ljudje v Dolini v 15. ali 16. stoletju.¹⁾

Prvi ljudje so se naselili na Dovžanovem²⁾. Najbrž so bili roparji, ki so bežali ali pa so bili pregnani iz kakega kraja. Toda tukaj so se poboljšali. Začeli so treti zemljo in kopati njive. Na mestu kjer so sedaj njive in travniki so bili sami gozdovi. Te so morali posekati, izrjaviti korenine, da so mogli prekopati zemljo. Vsekakor je bilo to zelo težavno delo, posebno če pomislimo, da niso imeli dovolj vozne živine in ne pripravnega orodja. V nekaj letih so si pa opomogli in zemlja jim je dajala vsega, česar so potrebovali zase in za živino.

Niso pa bili dolgo časa sami. V sedanjem putrhofu je postavila grofica Paradajzarca svojo poletno vilo. Stalno je stanovala grofica v Tržiču in imela tu svoje posestvo. Imela je mnogo živine in svojo planino na Kolcah, pravzaprav pod vso Košuto. Spodaj je imel planino Dovžan in so živina in pastirji prihajali pogostokrat skupaj. Dovžanova planina se je imenovala Dovžanka³⁾. Pastirji so imeli velike ovčarske pse, ki so varovali živino pred volkovi. (Tiste čase je bilo v naših gozdovih še veliko volkov in medvedov). Kadar so se pastirji sešli, so se njihovi psi takoj zravali in nemalokrat so je zgodilo, da so morali med krvave gobce poseči pastirji z gorjačami. To pa pastirjem ni bilo preveč všeč, zato se je Paradajzarca zmenila z Dovžanom, da je zamenjal planino. Ona je dobila Dovžanko, njemu pa je dala Zalipotok⁴⁾. Zdaj so bili psi in pastirji dovolj daleč vsaksebi, da se ni bilo bati krvi.

Med tem časom se je tudi že Dovžanov rod precej pomnožil. Ko je dobil gospodar Zalipotok, se je preselil čez poletje z vso svojo družino na planino. Planina je bila zelo zaraščena in divja, hude zveri so še bolj nadledovale živino in pastirje in zato so bili primorani pomnožiti obrambo. Ponoči so kurili velike ognje, da so s tem oplašili neprijazne goste. Najbrž pa kljub temu niso mogli čisto pregneti volkov, ki so marsikatero žival raztrgali in požrli. Življenje na planini je bilo precej divje in ljudje so užili zelo malo sladkosti.

Tedaj so pridrli k nam Turki. Ko je Paradajzarca zvedela za turško vojsko, jo je popihala iz Tržiča v Medvodje.

Dala je napraviti majhno skrivališče. O kaki cesti ali celo električni železnici ni bilo sledu. Zdaj si mislite staro gospo, ki sama trepeti sredi temnih gozdov in hudih volkov v v skromni bajtici pred Turki. Še steze ni bilo do nje in niti poštene postelje ni imela. Dobri Dolinci in Lomljani, kar jih je že bilo so ji nosili hrane in novic. Koliko časa je bila v skrivališču, ne vemo. Znano pa je, da je napisala testament na oslovsko kožo. Ves svoj les in zemljo, kar jo je bilo okrog Medvod in Puterhova, je zapustila dobrim Dolincem, ki so tako lepo skrbeli zanjo. Gozda je bilo gromozansko veliko, menda vse, kar je zdaj last b. Borna, če ne še kaj več. Testament je bil potrjen s pečatom sv. Trojice in sv. Katarine. Ta dragocena listina se je pozneje zgubila, in z njo vred so zgubili kmetje tudi pravico do obširnih gozdov.

2. Turški boji.

Že prej smo povedali, da je gospa Paradajzarca bežala pred Turki. Dobro je vedela, da se Turkom ne bo zdelo vredno sitnariti in rogoviliti po divji Dolini ali celo po šumovitih Medvodah. In ni se motila. Turki v te kraje niso zašli, čeprav niso bili več daleč.

Turški sultan je uamreč ukazal takrat svojemu velikemu vezirju, naj zbere silno vojsko.

„Pasji slovenski djavri⁴⁾ nam pobijejo mnogo naših junakov“, je dejal sultan. „Le zberi si torej armado, in pokolji mi krščanske pse!“

Vezir je delal po ukazih svojega gospodarja in je odšel s kruto vojsko nad uboge Slovence⁵⁾. Razdelil jo je na tri oddelke. Enega je poslal na Štajersko, drugega na Kranjsko, tretjega je vodil sam skozi Primorje na Koroško. Vsi trije oddelki bi se morali zopet zbrati sredi Koroške. Tako se je tudi glasilo vezirjevo povelje. Vezir je obračal. božja Vsemogočnost pa je obrnila.

Z velikim truščem so prihrumeli Turki na Kranjsko. Tu so pustošili, požigali, morili, mučili ljudi in ropali hiše in cerkve. Kmetje so se tedaj branili navadno za cerkvenim zidom. A bili so slabo oboroženi. Bojevali so se s kosami, s sekirami, s cepci, s kiji, na Turke so metali z zida debele kamenje. Navadno niso imeli nobenega pravega poveljstva, kar je povzročalo še večjo zmedo in strah. Zato so bili včasih strašno poraženi, če prav so se borili zelo hrabro in junaško. Če so zdržali za obzidjem 2—3 dni so bili že navadno rešeni, kajti Turki se niso zadrževali več časa na enem kraju. Če jih Turki niso premagali, so jim uničili polja in požgali hiše. Ko je vihra ponehala, so morali na tlako v grad, mesto da bi popravili svoje hiše. Graščak je čepel lepo za grajskim obzidjem, do katerega Turek ni mogel in je gledal, kako se branijo kmetje. Kmetje so tedaj mnogo pretrpeli. Na eni strani jih je preganjala turška sila, z druge strani pa jih pritiskal graščak. Ni čudno torej, da so začeli godrnjati in se celo upirati. Toda tudi z upori niso dosegli drugega nego vislice in poseben puntarski davek.

Povrnimo se nazaj. S Kranjskega so divjali Turki dalje po kokrski dolini. Toda v Kokri jim je proti vsakemu pričakovanju zaprl pot cesarski general s svojo vojsko. Ko je namreč cesar zvedel, da se bliža turška moč kar s treh strani, je poslal na Koroško veliko armado. Bal se je, da ga Turki ne bi prišli obiskat na Dunaj.

Pred Kokro se je poveljnik z „muštafarji“ ustavil. Kokra mu je bila trd oreh. Toda na vsak način ga je hotel pregristi. Kokrški kovači so pridno kovali železno zrnje in vojaki so ga skrbno razpošiljali z mušketami med srdite Turke. Turška vojska ni mogla nikamor.

Ljudstvo je pobožno molilo in prosilo Najvišjo moč, da odvrne sovražnika. Sam general je molil k sv. Jerneju. Obljubil mu je, da bo poklonil cerkvi planino Komatero in da bo pred njegovim kipom gorelo mesto sveč maslo, če mu pomaga v vojni. Sv. Jernej jih je res uslišal.

¹⁾ Sedaj g. J. Meglič, p. d. isto ime.

²⁾ Še danes planina.

³⁾ Še danes planina.

⁴⁾ Djaur je turška beseda in pomeni krivoverec.

⁵⁾ V XV. veku.

Kokrški možje in fantje so med tem zgradili velikanški jez na Kokri, tako, da je segala voda nazaj do Kaplje. Ko je bil jez poln, so izbili srednjo steno, da se je razlilo veliko jezero. Reka je nenadoma prihrumela v turško taborišče in ga z vso turško vojsko vzela v svoje mogočne valove. Nastal je obupen krik, ki se je kmalu izgubil med šumenjem Kokre. Nekateri trdijo, da se je reka kar zgostila, ko so vtonili vsi turški vojaki, toliko da jih je bilo. Kokračani so bili rešeni in sv. Jernej je dobil Komatero in maslo mu je svetilo noč in dan. (Dalje prih.)

Karl Pirc.

Kako je Faričev Tomaž glorio „spacal“.

Faričev Tomaž, bodi mu zemljica lahka, vsaj ga je Bog že pred kakimi petdesetimi leti k sebi poklical, ni imel povoda se pritoževati, da mu telesna lepota dela nadlego. Kako tudi? Majhne buljave oči, kratek golšast vrat in tiste male peč dolge kocine, ki so mu štrlele izpod podbradka, so bile kakor za nalašč za smejanost ustvarjene. Prištejmo k temu še navadno Tomaževo nošo: oblečen je bil po takratni čevljarški navadi, samo v spodnje perilo, čez katero je prepasal čevljarški predpasnik in nataknil na gole noge pokvečene stare brezpetnike, potem si lahko predstavljamo Tomaževo postavo. Samo dve izberi ste bili: Ali kot strašilo med koruzo, ali pa za pustne dni kot maškara na trg.

Toda dovolj, o tem se nismo namenili govoriti. Povdariti smo hoteli ljubezen in gorečnost Faričevega Tomaža, ki jo je gojil do cerkvenega petja in godbe. Kakor je sam zatrjeval, niso župne orglje skozi 30 let nikoli zapele, da ne bi bil Tomaž na koru. In ko bi ga bili slišali, kako je po cele tedne pripovedoval in se hvalil: kako smo v nedeljo fajm žvižgali. Če se je pa med pevci primerilo kaj človeškega, tedaj je bil Tomaž neizprosno kritik. „Seve“ je djal, „packa Tone, kako bo pa pel, ko so mu samo kvarte na misel. Kdo naj poje ves zaspan in včerajšen, ko zamenjava v svoji brljavosti cerkev s Klandrovo gostilno. Neizogibno, da mora pacati!

Ali pa primadona Johanca! Namesto, da bi gledala na note, se ozira po fantih. Tja vendan je kar za tri cele takte zaostala za drugimi pevci, ta packa grda. Oh, in mladina! Včasih smo smatrali petje za molitev, danes jim je samo zabava. Ni čuda da jo tolikokrat spacajo“.

Pa nikar ne mislite, da je bil Tomaž kak prvi tenorist, ali pa basist. Kaj še! Niti pevec ni bil, — samo mehove je pri orgljah vlekel.

Toda gorje onemu, ki bi Tomaževo osebnost hotel omalovaževati.

„Kaj! Je klical, jaz sem prvi na koru, brez mene ste vsi skupaj ničle! Kakor da duša človeku življenje, tako oživlja orglje sapa. Posadite 10 ali pa 20 organistov k orgljam, če jim jaz ne dam sapa, niti ena piščal ne bo zapiskaia.“ To je bil nepobiten dokaz, pred katerim je vse umolknilo:

Zgodilo se pa je, da si je možki zbor omislil za prihodnje praznike novo latinsko mašo, ki je imela prav posebno lepo glorio. Kakor morsko valovje so kipeli glasovi kviško, pa zopet padali na nižavo, da se takoj nato zopet dvignejo še višje. Dolgo časa so se pevci vadili in ves Tržič je že govoril o nenavadno lepi maši. Samo Faričev Tomaž ni o tem ničesar vedel, ker so se vršile pevske vaje v Tomaževi nenavzočnosti v šoli in ne na koru. Ni čuda, da je naš znanec z nezaupanjem pričakoval praznika in po pravici. Že „Kirije elejson“, mu ni bil nič kaj po volji. Predolgo se je vlekel, prevečkrat so se besede ponavljale. No, pa je samo z glavo zmajeval in krepko mehove pritiskal. A ko se je začela glorio in se vedno in vedno ponavljale ene in iste

besede, so pa jele Faričevemu živci odpovedovati. Po glavi mu je šumelo, v prsih mu je vrelo, skoraj je bil ob sapo, na vso moč se je premagoval, toda zaman! Poskočil je na mehove, da je kar po koru odmevalo. Konečno mu je prišla dobra misel: Vsaka pesem se enkrat spoje, tudi te bo konec. Umiril se je in pohlevno pritiskal na mehove v nadi, da se bliža petje koncu, zlasti ker so pevci skoraj utihnili. Toda kaj je to? „Qui tolis, qui tollis, peccata mundi...“. Križ božji! To je šele polovica glorio! Kar vrglo ga je raz mehove. Še enkrat so orglje zahreščale, potem pa popolnoma utihnile.

Med pevci je nastala zmešnjava. Jeli so se z glasovi loviti in le energičnemu nastopu organista se je posrečilo, da ni postala popolna polomija. Komaj, komaj so rešili pevci svojo čast.

Po odpeti glorio je vse hitelo za orglje k mehovom poizvedovat, kaj se je pripetilo. A glej ga vrabca! Tu ti sedi Tomaž s prekrizanimi rokami in ždi nemo predse. Pevci ga izprašujejo, organist robanti. Faričev Tomaž se dolgo za vse ne zmeni. Konečno se mu le zadosti zdi, pa jim zabrusi v brk: „Jaz že vem, koliko je za eno glorio sapa treba!“

Širite „Cerkveni Glasnik“!

Razno.

Kelih za kapelico na Kočah je že napravljen in stane Din 713-50, poleg srebrnine, ki so jo zbrali razni darovalci. Napravil ga je g. Ivan Kregar, Ljubljana. Je prav lično delo. Kupljena je tudi že mašna knjiga za isto kapelico. Napraviti bo treba še altarno opravo in pa altarno sliko. Prijatelje te kapelice prosimo za prispevke za okrašenje altarja.

Pokopališče je bilo letos za praznik vseh svetnikov in vernih duš prav lepo okrašeno. Vsled lepega vremena je bil obisk grobov zelo velik; posebno zvečer ob petju žalostink pred vojnim spomenikom je bila taka gnječa okrog spomenika, da se ni bilo mogoče ganiti. Pevci društva sv. Jožefa so prav lepo zapeli 3 žalostinke pred spomenikom.

Naša stanovanjska akcija je zbudila zelo mnogo zanimanja v Tržiču in okolici. Priglasilo se je že mnogo strank, ki bi rade zidale lastna stanovanja. Pravila zadruga so že potrjena in registrirana, treba je nekaj predpriprav in ko bo potrebno pripravljeno, bomo sklicali sestanek vseh zainteresentov, kjer bomo pojasnili vso akcijo. Ta čas pa prosimo potrpljenja!

Hranilnica in posojilnica redno posluje vsaki dan od 11. do 12. dop. in od 5. do 6. zvečer, ob nedeljah pa od 9. do 10. in od 11. do 12. ure.

† **Jožef Kržišnik**, profesor v Škofijskem zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano je umrl 6. novembra t. l. Jožef Kržišnik je kaplanoval v Tržiču od avgusta 1900 do 1903. Rojen je bil 18. avgusta 1872. Tekom svojega triletnega delovanja v Tržiču je storil mnogo dobrega, bil je soustanovitelj tukajšnje hranilnice in posojilnice in predsednik društva sv. Jožefa. Bil je vsled svoje dobrodušnosti splošno priljubljen med tržičani, ki se jih je tudi kasneje z veseljem spominjal, saj je celo v šoli rad povedal kako „tržiško“. Večkrat je prišel v Tržič obiskat svoje nekdanje znanke in prijatelje. V spomin mu je pri župni cerkvi trikrat zvonilo z vsemi zvonovi in tudi pri sv. Andreju mu je zapel mrtvaški zvonec. Odbor posojilnice pa se ga je spomnil v svoji zadnji seji. N. v. m. p.